

УДК 81:001.891-057.4Бацевич Ф.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vpl.2024.76.12587>

БАГАТОВИМІРНІСТЬ ЯК КРЕДО У НАУЦІ ТА ЖИТТІ

Роман КРОХМАЛЬНИЙ

*Львівський національний університет імені Івана Франка
філологічний факультет, декан
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000*

Соломія БУК

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра загального мовознавства
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000*

Світлана ГРИГОРУК

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра загального мовознавства
вул. Університетська, 1, Львів, Україна*

Резюме: Розвідку присвячено науково-дослідницькій, викладацькій та керівницькій діяльності проф. Ф. Бацевича. Досліджено його найцитованіші праці, рецензії на його видання, зібрано відгуки його аспірантів та докторантів про співпрацю з ним як науковим керівником і консультантом. Описано експертну наукову діяльність Ф. Бацевича, роботу кафедри загального мовознавства Львівського університету під його керівництвом.

Ключові слова: професор Ф. Бацевич; наукові праці; рецензії; відгуки; індекс цитованості.

MULTIDIMENSIONALITY AS A CREDO IN SCIENCE AND LIFE

Abstract: The study is devoted to the research, teaching, and leadership activities of Prof. F. Batseych. His most cited works, reviews of his publications are described, his postgraduate and doctoral students' feedback on cooperation with him as a supervisor and consultant is collected, and his expert scientific activity and the work of the Department of General Linguistics of Lviv University under his leadership are presented.

Keywords: professor F. Batseych; research works; reviews; feedback; citation index.

Львівський університет – колыска не лише найкращих студентських традицій, а й наукових досягнень. Серед світлих імен, які прославили цей освітній заклад, особливе місце належить Флорієві Сергійовичу Бацевичу – доктору філологічних наук, професору, завідувачеві кафедри загального мовознавства – видатному вченому, досліднику і викладачеві, керівникові.

1. Наукові інтереси та дослідження Флорія Сергійовича різноманітні та багатовимірні, охоплюють широкий спектр мовознавчих напрямів, а близько 500 публікацій, які мають закономірно високий індекс цитованості у відомих наукометричних базах даних, засвідчують про його високий науковий авторитет і вагомий внесок у світову науку: наприклад, Google Scholar фіксує 6 900 його

цитувань (h-індекс 20, i10-індекс 27). Оглянемо лише деякі з них (повний бібліографічний перелік до 2015 р. див.: «Флорій Бацевич: біобібліографічний покажчик» (2016)¹ і присвячений йому збірник праць «Магістр гри слова» (2009)²; публікації від 2015 р. і далі див. у цьому журналі). Запобіганість та актуальність висвітлених проблем засвідчують також численні рецензії та відгуки.

У своїй докторській дисертації, присвяченій функційно-ономасіологічним студіям дієслівної лексики (1981), Флорій Сергійович вперше у слов'янському мовознавстві обґрунтував типологію дієслівних предикатів залежно від онтологічних класів імен суб'єктів. Одним із перших в Україні також відкрив двері до галузі **комунікативної лінгвістики** і став абсолютним лідером, опублікувавши там «Нариси з комунікативної лінгвістики: монографія» (2003)³, підручник «Основи комунікативної лінгвістики» (2004), перший в Україні «Словник термінів міжкультурної комунікації» (2007)⁴. Новизна й унікальність підручника «Основи комунікативної лінгвістики» (2004) полягає у комплексному підході: автор розглядає мовленнєву діяльність з різних точок зору, включаючи структурний, функційний і соціокультурний аспекти; враховує сучасні тенденції у комунікації, такі як вплив інтернету та соціальних мереж на мовленнєву поведінку. Праця активно використовує приклади та вправи для демонстрації теорій і концепцій, що допомагає студентам легше розуміти матеріал і застосовувати його на практиці. Також стимулює читачів робити аналіз своєї власної мовленнєвої поведінки, що сприяє розвитку мовленнєвої компетенції та критичного мислення. Загалом підручник вирізняється своїм глибоким аналізом комунікативної лінгвістики, практичним підходом та актуальністю, що робить його цінним ресурсом для вивчення мовленнєвої комунікації⁵.

Флорій Сергійович зробив значний внесок у розвиток **лінгвістичної девіатології та лінгвістичної генології** в Україні, увівши поняття

¹ Флорій Бацевич : біобібліогр. покажч. / М-во освіти і науки України, ЛНУ ім. Івана Франка, Наук. б-ка; уклад. Людмила Панів; авт. передм. Анатолій Загнітко; редкол.: Василь Кметь (голова), Олександр Седляр, Григорій Чопик. Львів, 2016. 112 с.

² Бібліографія праць Флорія Сергійовича [у:] Магістр гри слова: філологічні дослідження, присвячені 60-річчю професора Флорія Сергійовича Бацевича / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка; уклад.: О. Ясіновська, Л. Сваричевська. Львів; Луцьк, 2009. С. 439–469.

³ Помірко Р., Паславська А. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Нариси з комунікативної лінгвістики. Київ : Академія, 2003. 280 с. Вісник Львівського університету. Серія «Іноземні мови» 2003. № 11. С. 439–442.

⁴ Бук С. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007., Критика. 2008, червень. С. 3; Космеда Т. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с., [у:] Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць. Харків, 2008. Вип. 24. С. 163–168.

⁵ Бук С. "Комунікативна лінгвістика" від Флорія Бацевича. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2004. 344 с., [у:] Український гуманітарний огляд. Київ, 2005. Вип. II. С. 193–196; Шумарова Н. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2004. 344 с., [у:] Стиль і текст. Київ, 2005. Вип. 6. С. 168–173.

комунікативної девіатології і запропонувавши типологію мовленнєвих девіацій з орієнтацією на етапи породження мовлення. В Україні ця типологія стала загальноприйнятою. У своїх монографіях і підручниках (зокрема, у працях «Основи комунікативної девіатології» (2000), «Лінгвістична генологія: проблеми та перспективи» (2005)) та навчальному посібнику «Вступ до лінгвістичної генології» (2006), учений розкрив сутність мовленнєвих девіацій і запропонував теоретичні підходи до їхнього аналізу. У своїх дослідженнях проф. Бацевич аналізує явища, що виходять за межі нормативного мовлення, досліджує їхню природу, причини та вплив на мовленнєву практику. Автор розглянув девіації як невід'ємну частину мовленнєвого процесу, вивчаючи їх у контексті спілкування та соціокультурного середовища. Крім того, розкрив методологічні основи лінгвістичної генології, досліджуючи історичні зв'язки та еволюцію мовних явищ; побачив нові підходи до аналізу мовних структур і розробив теоретичні моделі, які допомагають краще зрозуміти процеси формування та розвитку мови. Уперше в українському мовознавстві Ф. Бацевич створив концепцію сучасної лінгвогенології з орієнтацією на процеси породження мовлення¹.

Також автор опрацював низку малодосліджених категорій **лінгвістичної прагматики**, зокрема модусу, фокусу емпатії, точки зору тощо (монографія «Нариси з лінгвістичної прагматики» (2010)²); у монографії «Частки української мови як дискурсивні слова» (2014) запропонував кілька ідей щодо смислового аналізу дискурсивних слів³.

У працях «Олександр Потебня і Казимеж Твардовський: спроба порівняння лінгвофілософських концепцій» (Проблеми слов'янознавства, 1995), «Філософія мови: історія лінгвофілософських учень» (2008)⁴, «Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси» (2009)⁵ тощо учений звернувся до вагомих

¹ Загнітко А., Ситар Г. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 236 с.; «Лінгвістичні студії: зб. наук. праць». Донецьк 2002, вип. 10, с. 215–218; Феллер М. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 236 с.; «Українська мова та література» 2000, № 35 (вересень), с. 2–3.

² Бук С. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Нариси з лінгвістичної прагматики*. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2011, вип. 52, с. 411–416; Глущенко В. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Нариси з лінгвістичної прагматики*. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Мовознавство» 2011, № 3, с. 87–90; Загнітко А., Гнатюк Л., Михальченко М. *Новітні виміри лінгвістичної прагматики*. [Рецензія на:] Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : монографія. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Лінгвістичні студії» 2011, вип. 23, с. 298–303.

³ Антоненко Ю. М. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Частки української мови як дискурсивні слова : монографія*. Львів : ПАІС, 2014. 288 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2019, вип. 70, с. 425–429.

⁴ Космеда Т. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Філософія мови: історія лінгвофілософських учень : підручник*. Київ : Академія, 2008. 239 с.; «Мовознавство» 2008, № 6, с. 78–83.

⁵ Бук С. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Духовна синергетика рідної мови*. Київ: Академія, 2009.; «Критика», 2009, рік XIII, число 11–12 (145–146), с. 23; Корольова А.В. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Духовна синергетика рідної мови*. Київ : Академія, 2009. 190 с., «Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова», серія 9: Сучасні тенденції

лінгвофілософських проблем, зокрема синергетичної природи рідної мови як глибинно символічного, духовного, теоантропокосмічного, притаманного лише людині вияву її сутності.

Останніми роками Флорій Сергійович розробляє концепцію **лінгвонаратології** як синтетичного напрямку філологічних досліджень: (а) запропонував у монографії про Голодомор аналіз травматичних дискурсів¹; (б) опрацював нову типологію нараторів з опертям на категорії мови; (в) опрацював методику визначення глибин фікціональності художніх наративів; (г) розглянув структуру так званих одивнених текстів крізь призму наратологічних концепцій («Лінгвонаратологія в Україні: сучасний стан і перспективи» (*Studia Ukrainika Posnaniensia*, 2023), «Лінгвонаративні аспекти розповідей очевидців про Голодомор в Україні 1932–1933 років» (2022), «Нариси з теорії тексту: монографія» (2019), «Комунікативна особистість у сімейному спілкуванні» (2018)²).

Повага до патрона Львівського університету вилилася у започаткуванні на кафедрі загального мовознавства збірника мовознавчих досліджень творів І. Франка «Стежками Франкового тексту» (2007, 2013)³, а далі – в окрему монографію «Художня проза Івана Франка у вимірах сучасної лінгвістики: вибрані статті» (2023).

Професор Ф. Бацевич – автор статей до фундаментальних **енциклопедичних** видань: Українська мова: Енциклопедія, Енциклопедія Львівського університету, Енциклопедія сучасної України.

Багатогранність, працездатність, плідність текстів та ідей Флорія Сергійовича вражають.

2. Важливим аспектом діяльності професора Ф. Бацевича є **педагогічна майстерність**. Його лекції завжди насичені не лише академічними знаннями, а й глибоким розумінням предмета, вмінням зацікавити студентів інтелектуальними

розвитку мов. Київ 2009, вип. 4, с. 278–280; Мізин К. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Духовна синергетика рідної мови*. Київ : Академія, 2009. 190 с., «Мовознавство» 2009, № 6, с. 81–84.

¹ Мойсієнко А. К. *Український голодомор 1932-1933 років у лінгвонаративному висвітленні*. [Рецензія на:] Бацевич Ф. Лінгвонаративні аспекти розповідей очевидців про Голодомор в Україні 1932–1933 років : монографія. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 144 с.; «Українське мовознавство» 2023, вип. 1, с. 197–200.

² Гнатюк Л. [Рецензія на:] *Бацевич Ф., Чернуха В. Мовна особистість у сімейному спілкуванні: лексико-семантичні виміри : монографія*. Львів : ПАІС, 2014. 182 с.; «Українське мовознавство» 2015, вип. 1, с. 100–104; Григоруk С. І. [Рецензія на:] *Бацевич Ф., Чернуха В. Комунікативна особистість у сімейному спілкуванні*. Львів : ПАІС, 2018. 260 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2019, вип. 70, с. 420–424.

³ Шевченко Л. І. *Франковий текст у варіативності лінгвістичних інтерпретацій*. [Рецензія на:] *Стежками Франкового тексту: комунікативні, стилістичні та лексикографічні виміри роману «Перехресні стежки» / Ф. С. Бацевич (наук. ред), С. Н. Бук, Л. М. Процак та ін.* Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 376 с.; «Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика». Київ : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2008, вип. XVII, с. 154–161.

викликами та проблемами сучасності. Автор і лектор курсів, які із захопленням вивчають студенти: «Загальне мовознавство», «Теоретичне і прикладне мовознавство», «Філософія мови», «Прагматика», «Текстотворення: лінгвістичні засади», «Комунікативно-прагматичні аспекти текстотворення і текстосприйняття», «Ефективний публічний виступ», «Магістерський семінар зі спеціальності (Прикладна лінгвістика)» та ін.

Його вихованці – це не лише випускники, а й реалізовані науковці та освітяни вищої школи. Професор Ф. Бацевич – вимогливий і демократичний науковий керівник курсових, магістерських, кандидатських і докторських робіт. Різноманіття їхньої тематики (від структуралізму до функційного, когнітивного мовознавства і прагмалінгвістики), охоплення ідіотнічних мов, лінгвістичного матеріалу та застосованих методів також позитивно дивує. Учений дав поштовх багатьом до наукового пошуку, самореалізації і розкриття індивідуальних зацікавлень, інспірував до написання статей, монографій, словників, посібників і підручників. З нагоди ювілею ми скотактувалися з аспірантами й докторантами Флорія Сергійовича. Наведемо короткий опис їхніх досягнень.

Мартінек С. (кандидатська дисертація «Концептуальна організація та семантична структура іменників зі значенням «водний об'єкт»», 1998), доцент (2002), авторка «Українського асоціативного словника» в 4 т. (2007–2021), активний член Етнолінгвістичної комісії при Міжнародному комітеті славистів (каденція 2018–2023); редакційної колегії журналу *East European Journal of Psycholinguistics* (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна) та групи рецензентів журналу *Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury* («Етнолінгвістика. Проблеми мови і культури»), Видавництво Університету Марії Кюрі-Склодовської, Люблін, Польща), тривалий час працювала доцентом на кафедрі загального мовознавства.

Кшановський О. (кандидатська дисертація «Прикметники з просторово-кількісною семантикою в сучасних українській та перській мовах (зіставно-типологічний аналіз лексичних значень)», 1998), доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Зокрема, О. Кшановський пише: «Мій вчитель і науковий керівник студентських робіт і кандидатської дисертації навчив мене всього, але, перш за все, широкому баченню (позамовних!) причин існування мовних явищ. У подальшому саме функційно-типологічний підхід дав мені змогу вперше здійснити цілісний опис усієї системи перської мови в термінах аглютинативного морфологічного типу; вперше визначити лексико-семантичний тип сучасної перської мови щодо позначення в ній просторово-кількісних ознак об'єктів; уперше виявити й описати низку категорій і сформулювати низку граматичних правил сучасної перської мови (зокрема, дієслівну серіалізацію, правило пересування дієслівного наголосу, природу некінцевої позиції у висловленні деяких дієслів у побутово-розмовному мовленні)».

Забурання О. (кандидатська дисертація «Антропоцентризм фразеологічної семантики (на матеріалі фразеологічних одиниць української, перської, японської мов зі значенням відносного часу)», 2003), доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича Львівського університету, викладає курси з перекладу, а також «Теоретична граматики та актуальні проблеми лінгвістичних студій японської мови», «Методика викладання японської мови», «Практичний курс японської мови», співавтор підручника та навчальних посібників з

японської мови, перекладач сучасної японської літератури. Про ювіляра О. Забуранна відгукується так: «Наукова інтуїція і відповідальність за розвиток української лінгвістики виявилися і в тому, що у 90-х рр. Флорій Сергійович сприяв відновленню викладання східних мов на філологічному факультеті. Згодом ці курси переросли у кафедру сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича, без якої важко уявити сучасний філологічний факультет. Саме проф. Бацевич дав наукове благословення у світ низці студентів, а згодом і аспірантів, які почали свою наукову діяльність під його керівництвом. Серед них і я. У кандидатській дисертації я досліджувала універсальні механізми антропоцентризму фразеологічного значення на матеріалі української, перської та японської мов. І потім, перейшовши на викладання японської мови, аналізувала японську мову із перспективи загального мовознавства, зокрема проблему взаємодії лексичного і граматичного значення у комунікативних актах. Ми дуже вдячні Флорієві Сергійовичу за цей науковий поштовх і за те, що він ніколи не відмовлявся підтримати львівське сходознавство порадою і добрим словом».

Палінська О. (кандидатська дисертація «Переключення мовного коду в ситуації полілінгвізму (на матеріалі ідіолекту О. Кобилянської)», 2004), науковий співробітник Інституту славистики університету ім. Карла фон Осецького, Ольденбург, Німеччина; успішно розвиває свої наукові інтереси в галузі соціолінгвістики, контактної лінгвістики, лінгводидактики; авторка низки підручників української мови для іноземців. Зокрема, О. Палінська згадує: «Флорію Сергійовичу завдячую передусім пристрасстю до мовознавства як науки, до чіткості і логічності в науковому пізнанні. Ще як науковий керівник моєї першої студентської курсової роботи він показав, наскільки вагомим має бути кожне слово в науковій роботі, наскільки важливо вивірити і критично оцінити кожне джерело. І разом з цим, за словами Ф. Бацевича, наукова робота – це інтрига, це сюжет: “якщо ви нічого нового не додаєте до наукового пізнання, пишучи наукову розвідку, якщо вам нудно вже на етапі написання, то ви лише марнуєте час – і свій, і потенційних читачів”. Для мене дуже цінно, що свої перші кроки в науці я могла робити під прискіпливим, але завжди доброзичливим поглядом надзвичайно фахового і разом з тим відкритого наукового керівника. І дотепер і на українських, і на закордонних конференціях можу з приємністю згадувати, що я його колишня аспірантка, на що колеги з різних куточків світу незмінно відгукуються з захватом і глибокою повагою до шановного Ф. Бацевича».

Дерпак О. (кандидатська дисертація «Конфронтативні мовленнєві жанри: комунікативно-прагматичний та мовний аспекти (на матеріалі української, англійської та польської мов)», 2005), доцент катедри гуманітарної освіти Львівського національного університету природокористування, де викладає дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» для першого (бакалаврського) рівня і «Культура наукової української мови» для другого (магістерського) рівня. У сфері її актуальних наукових зацікавлень залишаються мова реклами, технічна українська термінологія. Зокрема, О. Дерпак висловлює подяку професору: «Флорій Сергійович Бацевич став для мене взірцем Науковця з великої літери, людини-енциклопедії, яка надзвичайно глибоко орієнтується в різних мовознавчих напрямках, багато читає і багато пише. Надзвичайно вдячна за

те, що змогла під його керівництвом увійти у світ українських досліджень мовленнєвих жанрів».

Парасюк Т. (кандидатська дисертація «Функціонально-ономасіологічний аналіз дієслів на позначення емоційних станів у сучасній українській літературній мові», 2005) тривалий час була правою рукою завідувача на кафедрі загального мовознавства, виконуючи обов'язки старшого лаборанта, згодом продовжила свій академічний шлях у Луцькому університеті імені Лесі Українки.

Гонтарук Л. (кандидатська дисертація «Семантична структура запозичень як джерело історико-лексикологічних досліджень (у контексті творів Д. Наливайка та пам'яток XI – першої половини XVII ст.)», 2008), доцент кафедри загального мовознавства Львівського університету, на якій викладає курси «Вступ до мовознавства», «Етнолінгвістика», «Семантика», «Історія лінгвістичних учень», «Текст і його контексти» та ін. Л. Гонтарук розповіла про роботу над кандидатською дисертацією: «Моє кандидатське дослідження під керівництвом Ф. Бацевича було присвячене проблемам історичної лексикології та семасіології. Паралельно вирішувалися проблеми взаємодії української та польської літературних мов у XVI – першій половині XVII ст., серед яких кількісна та якісна характеристика польських запозичень. Було встановлено, що навіть після потрапляння в склад словника української літературної мови полонізм підпадав під ті ж семантичні процеси, які відбувалися з аналогічною лексемою в мові-джерелі. Це явище дало змогу зробити висновки, що дві мови дуже тісно взаємодіяли на рівні літературних варіантів в Україні XVI – першої половині XVII ст. Вдячна Флорію Сергійовичу за велику допомогу та підтримку в часі захисту моєї дисертації, для мене це було надважливо».

Заза Ю. (кандидатська дисертація «Регістрові характеристики ситуації початку комунікативного акту (на матеріалі української, чеської й арабської мов)», 2010), доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича Львівського університету, яка викладає арабську мову, теорію граматики, методологію викладання, науково-технічний переклад, арабську як другу іноземну. Зокрема, Ю. Заза поділилася спогадами: «Мій науковий шлях у загальне мовознавство розпочався із підручника “Основи комунікативної лінгвістики”, який я придбала в університетській книгарні далекого 2005 року. Саме тоді я захопилася світом мовленнєвих актів, ситуацій спілкування, міжкультурної комунікації як національно-специфічного мовного коду. Це було своєрідним поштовхом вступити в аспірантуру (заочна форма), яку я закінчила у 2010 році успішним захистом дисертації. Згадую ці роки із вдячністю та задоволенням як роки перших наукових пошуків. Співпраця із Флорієм Сергійовичем як із науковим керівником визначила моє наукове життя – я досі продовжую працювати у сфері соціосеміотики, досліджуючи теорію реєстру й впливу реєстрових характеристик на різні ситуації спілкування у міжкультурному аспекті. Також я успішно застосовую науково-педагогічні принципи професора у своїй роботі зі студентами. На нашій першій співбесіді Ф. Бацевич сказав слова, які я пам'ятаю досі: “Юлю, говоріть, що хочете сказати. Мені важливо не те, ЩО Ви знаєте, а ЯК Ви думаєте”. Таке стимулювання критичної наукової думки допомогло знайти себе у науці, адже наші зустрічі-обговорення дисертації радше нагадували наукові дискусії з пошуку істинного знання, де він відкидав зайве і скеровував у правильний напрям. Я вдячна Флорієві Сергійовичу не лише за те, що він був керівником моєї наукової роботи,

а й за те, що він є моїм науковим наставником, який допоміг і допомагає усвідомити й відчутти стрункність наукової парадигми».

Чеберяк А. (кандидатська дисертація «Мовленнєвий жанр “відкритий лист”»: комунікативно-прагматичні аспекти організації (на матеріалі української, польської, англійської мов)), 2010), доцент романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету, продовжує працювати у галузі загального та зіставного мовознавства, комунікативної лінгвістики, лінгвістичної генології, прагмалінгвістики, лінгвокультурології та міжкультурної комунікації. Зокрема, А. Чеберяк висловлює слова вдячності професорові: «У дисертації під керівництвом проф. Бацевича унікальність полягала у виборі об'єкта дослідження – відкритого листа. Тоді вперше в українському мовознавстві у науковий обіг було введено новий емпіричний матеріал, не досліджений раніше у комунікативно-прагматичному аспекті з точки зору теорії мовленнєвих жанрів. Флорію Сергійовичу я буду завжди вдячна за його підтримку, людяність і, так би мовити, доступність у поєднанні водночас з глибиною, ерудованістю та природною інтелігентністю. Щаслива, що мала можливість працювати з ним і взагалі бути дотичною до кафедри загального мовознавства Львівського університету! Невимовно ціную цей досвід! Передаю найщиріші вітання ювілярові та всім колегам на кафедрі!»

Мацкевич А. (кандидатська дисертація «Типологія семантико-прагматичних засобів вираження модальності в українському й арабському публіцистичному тексті», 2014), доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича Львівського університету, викладає курси: «Арабська мова (друга східна мова)», «Письмо Близького Сходу», «Вступ в арабську філологію», «Особливості близькосхідної мовленнєвої етнолінгвокультури», «Лінгвістичний аналіз східних текстів», «Історія арабської мови», «Методи і практика сучасного мовознавчого дослідження», «Філологічні та культурологічні студії країн Сходу», «Методологія близькосхідних філологічних студій», продовжує займатися антропоцентричними дослідженнями арабської мови у контексті розвитку сучасного українського сходознавства. Зокрема, А. Мацкевич наголошує: «Без надзвичайно ґрунтовних і цікавих лекцій, консультацій та порад Флорія Сергійовича не уявляю власного становлення як дослідника».

Назарчук Р. (кандидатська дисертація «Об'єктні зв'язки референтно спеціалізованих дієслівних предикатів (на матеріалі української, польської, англійської мов)), 2021), доцент кафедри прикладної лінгвістики Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка», викладає курси «Вступ до мовознавства», «Загальне мовознавство», «Контрастивна лінгвістика», «Основи теорії мовної комунікації», «Основи прагмалінгвістики». Зокрема, Р. Назарчук зазначає, що: «шеф інфікував любов'ю до дієслова як координаційного центру речення».

Сазонова Я. (докторська дисертація «Феномен страху в текстах жахів: теорія реферанції та смислотворення», 2018), завідувач кафедри англійської фонетики і граматики (2002–2016, 2021–2023), кафедри загального мовознавства і романо-германської філології (від 2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. У її дисертації під керівництвом проф. Ф. Бацевича досліджено текстотворення й текстосприйняття, варіативність смислового наповнення текстів дискурсу жахів. Подальший розвиток наукового пошуку спрямовано на лінгвосеміотичне вивчення смислового навантаження

текстів дискурсу жахів, фентезі, політичного дискурсу тощо. Серед іншого, за сприяння Ф. Бацевича і у співавторстві з ним, опублікувала 2 статті в наукових журналах України. Зараз, працюючи у воєнному Харкові у надскладних умовах постійних обстрілів, повітряних тривог, турбується про своїх колег і студентів, бере участь у міжнародних проєктах й конференціях. Із вдячністю Я. Сазонова пише: «Поштовх, отриманий завдяки науковому, професійному і особистому спілкуванню з ученим, надихає на нові плани й перспективні дослідження, а підтримка в час війни від Флорія Сергійовича і всієї родини Бацевичів неоціненна».

Дяків Х. (кандидатська дисертація «Мовленнєвий жанр «застереження» та засоби його реалізації в українській і німецькій мовах», 2012; докторська дисертація «Когнітивно-дискурсивна реконструкція комунікативних девіацій в українсько- і німецькомовних відеоінтерв'ю», 2020), професор кафедри міжкультурної комунікації та перекладу факультету іноземних мов Львівського університету, 2023–2024 роки – науковий співробітник відділу лексики Ляйбніц-Інституту німецької мови в Маннгаймі, ФРН (проєкт «Мовна динаміка у часи російсько-української війни»), з 2014 – секретар і скарбник Асоціації українських германістів; 2020 р. – лауреат конкурсу «Молодий вчений року» (номінація «Молодий методист року в галузі суспільних і гуманітарних наук») і премій Львівської облдержадміністрації. Стипендіат MSCA4UA фонду Александра фон Гумбольдта, ДААД і фонду Ганса Зайделя. Галузі досліджень: порівняльна типологія германських і слов'янських мов, девіатологія, лінгвістичний аналіз дискурсу, прагматика, теорія мовленнєвих жанрів, медіалінгвістика, порівняльна лексикологія, міжкультурне лінгвокраїнознавство, методика і дидактика викладання німецької мови як іноземної, теорія і практика перекладу.

Про професора Х. Дяків відгукується тепло відгукується: «Співпраця з проф. Ф. Бацевичем триває зі студентських часів, а саме з 2006 року, коли, будучи магістранткою іншого факультету, наважилася попросити у світила лінгвістики Флорія Сергійовича його книгу з лінгвістичної генології, якої не було на той момент у бібліотеці. Згодом мала щастя отримати від професора запрошення в аспірантуру. Захоплююся відданістю науці, скромністю, порядністю і доброзичливістю Флорія Сергійовича Бацевича, а також його витонченим почуттям гумору і жартами, які під час численних консультацій додавали наснаги працювати далі. Надіюся, що колись таки перейму від професора Бацевича вміння вибудовувати лінгвістичні теорії, просто прогулюючись парком або дорогою з університету додому».

Бук С. (кандидатська дисертація «Лексична основа української мови: виділення та системно-структурна організація», 2004; докторська дисертація «Корпусно-лексикографічні та лінгвостатистичні виміри великої прози Івана Франка: словник і текст», 2021), зараз на посаді професора кафедри загального мовознавства викладає курси «Вступ до мовознавства», «Основи наукових філологічних досліджень», «Основи квантитативної лінгвістики», «Корпусна лінгвістика та аналіз тексту» та інші; бере участь у міжнародних проєктах, зокрема у рамках програми «Онлайн-курси цифрової української філології», підтриманої Міністерством освіти та наукових досліджень ФРН та фондом ДААД, навчає студентів з різних університетів України, освіта яких постраждала від російсько-української війни; експерт Національного фонду досліджень України. Саме професор Ф. Бацевич став науковим редактором перших виданих

в українському мовознавстві частотних словників її авторства: «3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови» (2006), «3000 найчастотніших слів розмовно-побутового стилю сучасної української мови» (2006), «Частотний словник роману Івана Франка “Основи суспільності”» (2012), а також посібника «Основи статистичної лінгвістики» (2008).

3. Професор Ф. Бацевич – багатолітній (з 1993 р.) **завідувач кафедри** загального мовознавства, яка здобула повагу в Україні та за кордоном, і слугує бути важливою ланкою гуманітарної освіти у Львівському університеті, забезпечуючи викладання фундаментальних нормативних і вибіркового курсів на філологічному факультеті та факультеті іноземних мов:

для студентів бакалаврату: «Вступ до мовознавства», «Вступ до прикладної лінгвістики», «Основи когнітивної лінгвістики», «Основи комунікативної лінгвістики», «Історія лінгвістичних учень», «Семантика», «Лінгвосоціотика», «Етнолінгвістика», «Прикладна психолінгвістика», «Вступ до соціолінгвістики», «Мовна політика: світ і Україна», «Мова та ідеологія», «Лінгвістика реклами», «Стратегії мовленнєвого впливу», «Невербальна комунікація» та ін.;

для магістрантів: «Загальне мовознавство», «Теоретичне і прикладне мовознавство», «Філософія мови», «Сучасні методи лінгвістичних досліджень», «Текстотворення: лінгвістичні засади», «Комунікативно-прагматичні аспекти текстотворення і текстосприйняття», «Лінгвістична експертиза усного і писемного мовлення», «Семантико-текстуальна експертиза», «Дискурс-аналіз», «Основи квантитативної лінгвістики», «Корпусна лінгвістика та аналіз тексту», «Багатомовність і мовна політика в ЄС», «Мова, громадська думка та пропаганда», «Створення текстового контенту з проблем взаємодії мови і суспільства», «Рекламний та PR-тексти: жанрова типологія й особливості творення», «Ефективний публічний виступ» та ін.

З 2014 р. на кафедрі введено спеціалізацію «Прикладна лінгвістика». Тут працюють авторитетні науковці, відомі у міжнародних лінгвістичних колах. Це автори монографій, підручників з грифом Міністерства освіти і науки України. Учені кафедри беруть участь у міжнародних наукових форумах та конференціях, міжнародних і всеукраїнських наукових проєктах тощо. Професор Ф. Бацевич – натхненний керівник науково-дослідних проєктів кафедри: «Різномовні тексти і дискурси в соціальнокомунікативних і міжкультурних вимірах» (2019–2022, д/р 0119U002412), «Соціокомунікативні та когнітивні аспекти організації різномовних дискурсів» (2016–2018, д/р 0116U001697), «Актуальні проблеми сучасної дискурсології» (2013–2015, д/р 0113U005126), «Семантико-прагматична організація різномовних дискурсів» (2010–2012, д/р 0110U003154), «Семантика і прагматика у різних виявах сучасної лінгвістичної парадигми» (2005–2009, д/р № 0105U004924), «Семантика, синтактика і прагматика одиниць мови в синхронії та діахронії» (д/р 0103U005927) та ін.

Учасники українсько-польських семінарів «Філософія науки», організованих Міжнародною школою гуманітарних наук Центральної та Східної Європи (Międzynarodowa Szkoła Humanistyczna Europy Środkowej i Wschodniej), з приємністю згадують цікаві, глибокі лінгвофілософські доповіді проф. Ф. Бацевича і спільні міжнародні поїздки (Львів–Варшава, 2002–2007).

Професорові Ф. Бацевичеву вдалося створити у Львівському університеті свою школу комунікативної лінгвістики, яка набула впевнених послідовників (О. Дерпак, Х. Дяків, Ю. Заза, Л. Процак, А. Чеберяк, О. Ясіновська та ін.).

Окрім цього, Ф. Бацевич – заступник голови Вченої ради філологічного факультету, керівник методичного і методологічного семінарів кафедри загального мовознавства. Власник відзнак національного, обласного, університетського рівня: знак Міністерства науки і освіти України «Петро Могила» (2009), почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (Указ Президента України, 2020), грамота Львівської обласної Ради з нагоди 360-річчя ЛНУ ім. І. Франка (2021), заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка (2012), академік (дійсний член) Академії наук вищої школи України (2020).

Експертне слово професора Ф. Бацевича цінують в Україні та за кордоном, тому незмінно запрошують до співпраці: він член 7-ми редколегій періодичних видань, зокрема й таких, як «Вісник Львівського університету. Серія філологічна», «Slavia Orientalis», «Acta Linguistica»; у різний час був членом 5-ти спеціалізованих рад із захисту дисертацій (Львів, Київ, Одеса), як офіційний опонент брав участь у захисті більш ніж двох десятків дисертацій; у 2008–2012 рр. – член Експертної ради Вищої атестаційної комісії України.

Попри складні умови воєнного часу, професор Ф. Бацевич і колектив кафедри загального мовознавства під його керівництвом продовжує плідно працювати і знаходить належні відповіді на виклики повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

В академічній спільноті професор Ф. Бацевич відомий своєю багатогранністю і поліфонічністю ідей, відданістю принципам наукової добросовісності та етики, доброзичливістю, дотепністю й тонким почуттям гумору, пристрасною до науки, любов'ю до своєї справи. Нехай заряджені потенціалом глибоких концепцій усні та письмові тексти професора Ф. Бацевича ще довго тішать наші наукові кола! Щиро вітають і бажають Вам многая літа ваші вдячні студенти, аспіранти, докторанти, колеги, колектив катедри загального мовознавства і філологічного факультету Львівського університету!

Література

Антоненко Ю. М. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Частки української мови як дискурсивні слова : монографія.* Львів : ПАІС, 2014. 288 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2019, вип. 70, с. 425–429.

Бібліографія праць Флорія Сергійовича [у:] Магістр гри слова: філологічні дослідження, присвячені 60-річчю професора Флорія Сергійовича Бацевича / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка; уклад.: О. Ясіновська, Л. Сваричевська. Львів; Луцьк 2009, с. 439–469.

Бук С. *"Комунікативна лінгвістика" від Флорія Бацевича.* [Рецензія на:] Бацевич Ф. *Основи комунікативної лінгвістики : підручник.* Київ : Академія, 2004. 344 с., [у:] *Український гуманітарний огляд.* Київ 2005, вип. II, с. 193–196.

Бук С. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації.* Київ : Довіра, 2007.; «Критика» 2008, червень, с. 3.

Бук С. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Духовна синергетика рідної мови.* Київ: Академія, 2009.; «Критика», 2009, рік XIII, число 11–12 (145–146), с. 23.

Бук С. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Нариси з лінгвістичної прагматики.* Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2011, вип. 52, с. 411–416.

Глуценко В. [Рецензія на:] *Ф. Бацевич. Нариси з лінгвістичної прагматики.* Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Мовознавство» 2011, № 3, с. 87–90.

- Гнатюк Л. [Рецензія на:] *Бацевич Ф., Чернуха В. Мовна особистість у сімейному спілкуванні: лексико-семантичні виміри : монографія.* Львів : ПАІС, 2014. 182 с.; «Українське мовознавство» 2015, вип. 1, с. 100–104.
- Григорук С. І. [Рецензія на:] *Бацевич Ф., Чернуха В. Комунікативна особистість у сімейному спілкуванні.* Львів : ПАІС, 2018. 260 с.; «Вісник Львівського університету. Серія філологічна» 2019, вип. 70, с. 420–424.
- Загнітко А., Гнатюк Л., Михальченко М. *Новітні виміри лінгвістичної прагматики.* [Рецензія на:] Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : монографія. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.; «Лінгвістичні студії» 2011, вип. 23, с. 298–303.
- Загнітко А., Ситар Г. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології.* Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 236 с., «Лінгвістичні студії: зб. наук. праць». Донецьк 2002, вип. 10, с. 215–218.
- Корольова А. В. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Духовна синергетика рідної мови.* Київ : Академія, 2009. 190 с., «Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова», серія 9: Сучасні тенденції розвитку мов. Київ 2009, вип. 4, с. 278–280.
- Космеда Т. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації.* Київ : Довіра, 2007. 205 с., [у:] *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць.* Харків 2008, вип. 24, с. 163–168.
- Космеда Т. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Філософія мови: історія лінгвофілософських учень : підручник.* Київ : Академія, 2008. 239 с., «Мовознавство» 2008, № 6, с. 78–83.
- Мізін К. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Духовна синергетика рідної мови.* Київ : Академія, 2009. 190 с., «Мовознавство» 2009, № 6, с. 81–84.
- Мойсієнко А. К. *Український голокост 1932-1933 років у лінгвоаративному висвітленні.* [Рецензія на:] Бацевич Ф. Лінгвоаративні аспекти розповідей очевидців про Голодомор в Україні 1932-1933 років : монографія. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 144 с., «Українське мовознавство» 2023, вип. 1, с. 197–200.
- Помірко Р., Паславська А. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Нариси з комунікативної лінгвістики.* Київ : Академія, 2003, 280 с., «Вісник Львівського університету. Серія "Іноземні мови"» 2003, № 11, с. 439–442.
- Феллер М. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології.* Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 236 с., «Українська мова та література» 2000, № 35 (вересень), с. 2–3.
- Флорій Бацевич : біобібліогр. покажч. /* М-во освіти і науки України, ЛНУ ім. Івана Франка, Наук. б-ка; уклад. Людмила Панів; авт. передм. Анатолій Загнітко; редкол.: Василь Кметь (голова), Олександр Седляр, Григорій Чопик. Львів 2016, 112 с.
- Шевченко Л. І. *Франковий текст у варіативності лінгвістичних інтерпретацій.* [Рецензія на:] Стежками Франкового тексту: комунікативні, стилістичні та лексикографічні виміри роману «Перехресні стежки» / Ф. С. Бацевич (наук. ред), С. Н. Бук, Л. М. Процак та ін. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 376 с., «Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика». Київ : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2008, вип. XVII, с. 154–161.
- Шумарова Н. [Рецензія на:] *Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : підручник.* Київ : Академія, 2004. 344 с., [у:] *Стиль і текст.* Київ 2005, вип. 6, с. 168–173.

References

- Antonenko Yu. M. [Retsenziia na:] *Batsevyeh F. Chastky ukrainskoi movy yak dyskursyvni slova : monohrafiia.* Lviv : PAIS, 2014. 288 s., «Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia filolohichna» 2019, vyp. 70, s. 425–429.

- Bibliohrafiia prats Floriia Serhiiovycha* [v:] *Magistr hry slova: filolohichni doslidzhennia, prysviachenii 60-richchiu profesora Floriia Serhiiovycha Batsevycha* / Lviv. nats. un-t im. Ivana Franka; ukklad.: O. Yasinovska, L. Svarychevska. Lviv; Lutsk 2009, s. 439–469.
- Buk S. "*Komunikatyvna linhvistyka*" vid Floriia Batsevycha. [Retsenziia na:] Batsevych F. *Osnovy komunikatyvnoi linhvistyky* : pidruchnyk. Kyiv : Akademiia, 2004. 344 s., [v:] *Ukrainskyi humanitarnyi ohliad*. Kyiv 2005, vyp. II, s. 193–196.
- Buk S. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Slovnyk terminiv mizhkulturnoi komunikatsii*. Kyiv : Dovira, 2007., «Krytyka» 2008, cherven, s. 3.
- Buk S. [Retsenziia na:] *F. Batsevych. Dukhovna synerhetyka ridnoi movy*. Kyiv: Akademiia, 2009., «Krytyka», 2009, rik KhIII, chyslo 11–12 (145–146), s. 23.
- Buk S. [Retsenziia na:] *F. Batsevych. Narysy z linhvistychnoi prahmatyky*. Lviv : PAIS, 2010. 336 s., «Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia filolohichna» 2011, vyp. 52, s. 411–416.
- Hlushchenko V. [Retsenziia na:] *F. Batsevych. Narysy z linhvistychnoi prahmatyky*. Lviv : PAIS, 2010. 336 s., «Movoznavstvo» 2011, № 3, s. 87–90.
- Hnatiuk L. [Retsenziia na:] *Batsevych F., Chernukha V. Movna osobystist u simeinomu spilkuvani: leksyko-semantychni vymiry : monohrafiia*. Lviv : PAIS, 2014. 182 s., «Ukrainske movoznavstvo» 2015, vyp. 1, s. 100–104.
- Hryhoruk S. I. [Retsenziia na:] *Batsevych F., Chernukha V. Komunikatyvna osobystist u simeinomu spilkuvani*. Lviv : PAIS, 2018. 260 s., «Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia filolohichna» 2019, vyp. 70, s. 420–424.
- Zahnitko A., Hnatiuk L., Mykhalchenko M. *Novitni vymiry linhvistychnoi prahmatyky*. [Retsenziia na:] *Batsevych F. S. Narysy z linhvistychnoi prahmatyky : monohrafiia*. Lviv : PAIS, 2010. 336 s., «Linhvistychni studii» 2011, vyp. 23, s. 298–303.
- Zahnitko A., Sytar H. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Osnovy komunikatyvnoi deviatolohii*. Lviv : LNU im. Ivana Franka, 2000. 236 s., «Linhvistychni studii: zb. nauk. prats». Donetsk 2002, vyp. 10, s. 215–218.
- Korolova A.V. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Dukhovna synerhetyka ridnoi movy*. Kyiv : Akademiia, 2009. 190 s., «Nauk. chasopys Nats. ped. un-tu im. M.P. Drahomanova», seriia 9: Suchasni tendentsii rozvytku mov. Kyiv 2009, vyp. 4, s. 278–280.
- Kosmeda T. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Slovnyk terminiv mizhkulturnoi komunikatsii*. Kyiv : Dovira, 2007. 205 s., [v:] *Linhvistychni doslidzhennia: zb. nauk. prats*. Kharkiv 2008, vyp. 24, s. 163–168.
- Kosmeda T. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Filosofiiia movy: istoriia linhvofilosofskykh uchen : pidruchnyk*. Kyiv : Akademiia, 2008. 239 s., «Movoznavstvo» 2008, № 6, s. 78–83.
- Mizyn K. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Dukhovna synerhetyka ridnoi movy*. Kyiv : Akademiia, 2009. 190 s., «Movoznavstvo» 2009, № 6, s. 81–84.
- Moisiienko A. K. *Ukrainskyi holokost 1932-1933 rokiv u linhvonaratyvnomu vysvitlenni*. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Linhvonaratyvni aspekty rozpovidei ochevydtsiv pro Holodomor v Ukraini 1932–1933 rokiv : monohrafiia*. Lviv : Vyd. tsentr LNU imeni Ivana Franka, 2022. 144 s., «Ukrainske movoznavstvo» 2023, vyp. 1, s. 197–200.
- Pomirko R., Paslavska A. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Narysy z komunikatyvnoi linhvistyky*. Kyiv : Akademiia, 2003, 280 s., «Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia "Inozemni movy"» 2003, № 11, s. 439–442.
- Feller M. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Osnovy komunikatyvnoi deviatolohii*. Lviv : LNU im. Ivana Franka, 2000. 236 s., «Ukrainska mova ta literatura» 2000, № 35 (veresen), s. 2–3.
- Florii Batsevych : biobibliohr. pokazhch.* / M-vo osvity i nauky Ukrainy, LNU im. Ivana Franka, Nauk. b-ka; ukklad. Liudmyla Paniv; avt. predm. Anatolii Zahnitko; redkol.: Vasyli Kmet (holova), Oleksandr Sedliar, Hryhorii Chopyk. Lviv 2016, 112 s.

Shevchenko L. I. *Frankovyi tekst u variatyvnosti linhvistychnykh interpretatsii*. [Retsenziia na:] Stezhkamy Frankovoho tekstu: komunikatyvni, stylistychni ta leksykoorafichni vymiry romanu «Perekhresni stezhky» / F. S. Batsevych (nauk. red), S. N. Buk, L. M. Protsak ta in. Lviv : Vyd. tsentr LNU imeni Ivana Franka, 2007. 376 s., «Aktualni problemy ukrainskoi linhvistyky: teoriia i praktyka». Kyiv : KNU im. T. H. Shevchenka, 2008, vyp. XVII, s. 154–161.

Shumarova N. [Retsenziia na:] *Batsevych F. Osnovy komunikatyvnoi linhvistyky : pidruchnyk*. Kyiv : Akademiia, 2004. 344 s., [v:] Styl i tekst. Kyiv 2005, vyp. 6, s. 168–173.

Роман Крохмальний – доцент катедри української літератури імені академіка Михайла Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка.

ORCID: 0000-0002-5993-9632

Email: roman.krokhmalnyy@lnu.edu.ua

Соломія Бук – професор катедри загального мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка.

ORCID: 0000-0001-8026-3289

Email: solomija@gmail.com

Світлана Григорук – доцентка катедри загального мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка.

ORCID: 0000-0003-4184-9265

Email: svitlana.hryhoruk@lnu.edu.ua